

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33326
Nom: Psicologia de les addiccions
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	Psicologia de les addiccions	OPTATIVA

COORDINACIÓ

CHOLIZ MONTAÑES MARIANO JESUS

CORTES TOMAS MARIA TERESA

RESUM

L'assignatura Psicologia de les Addiccions consta d'un total de 4,5 crèdits teòricopràctics. És una assignatura optativa quadrimestral que s'imparteix en quart curs del Grau de Psicologia i forma part de l'agrupació de matèries anomenada "Psicologia Clínica i de la Salut".

L'objectiu general de la mateixa és proporcionar a l'alumnat coneixements tècnics sobre els processos psicològics bàsics implicats en el desenvolupament del procés addictiu, fent esment als procediments i tècniques utilitzades en la prevenció i intervenció psicològica.

Concretament, es proporciona als i les estudiants esquemes bàsics dels processos d'adquisició i canvi cognitiu-conductual del procés addictiu, tant el referit al consum d'una substància (drogodependències) com al de qualsevol conducta addictiva.

L'assignatura inclou la comprensió i fonamentació teòrica del procés addictiu, des del seu inici fins a la pèrdua completa del control sobre la conducta. A més, afavoreix la possible intervenció futura dels/les alumnes, en dotar-los de recursos metodològics i d'intervenció per interpretar, comprendre i intervenir sobre el funcionament psicològic d'un/a addicte/a.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Seria recomanable que l'alumnat domine continguts i coneixements relacionats amb processos psicològics bàsics com aprenentatge, motivació, emoció, etc. que estan en la base del procés addictiu.

Així mateix per a un millor aprofitament dels continguts de l'assignatura i una major aplicació transversal dels mateixos és interessant que es dominin continguts relacionats amb avaluació de psicopatologies, així com de tècniques d'intervenció psicològiques.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1319 - Grau Psicologia

Conèixer els diferents camps d'aplicació de la psicologia i tenir els coneixements necessaris per a incidir i promoure la qualitat de vida en els individus, grups, comunitats i organitzacions implicats en qualsevol procés addictiu.

Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi

Promoure i incidir en la salut, qualitat de vida i benestar dels individus, grups, comunitats i organitzacions.

Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos

Saber triar les tècniques d'intervenció psicològica adequades per a aconseguir els objectius

Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.

Ser capaç d'identificar problemes i necessitats grupals i intergrupals

Ser capaç d'utilitzar estratègies i tècniques per a involucrar en la intervenció els destinataris

Ser capaç de definir els objectius i elaborar el pla bàsic de la intervenció en funció del seu propòsit (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament...)

Ser capaç de descriure i mesurar variables (actituds, nivell de preparació al canvi, etc.) i processos cognitius, emocionals i conductuals relacionats amb els processos addictius.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Concepte d'addicció: dificultats en la seua delimitació. Avaluació dels diferents tipus d'addicció. El cicle addictiu.

Descripció i anàlisi de la complexitat del procés addictiu.
Identificar les noves substàncies i conductes addictives.
Classificacions diagnòstiques.

2. Processos psicològics implicats en l'adquisició i manteniment d'una conducta addictiva. Nous patrons de consum i dependències.

Procés d'adquisició de la conducta addictiva.
Procés de manteniment de la conducta addictiva.

3. El canvi dins d'un procés addictiu (fonamentat en l'evidència empírica): maneig d'aspectes motivacionals, generalització, estats emocionals, craving, processos d'aprenentatge.

Intervenció motivacional en el procés addictiu.
Prevenió universal, selectiva i indicada.
Protocols específics d'intervenció en les diferents substàncies i conductes addictives.

4. Processos de manteniment del canvi: abandonament terapèutic i prevenció de recaigudes.

Estratègies de consolidació del canvi del procés addictiu.
Programes d'intervenció en recaigudes.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	4,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	5,00
Preparació d'activitats d'avaluació	13,50
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

M20. Classes Magistral. Aquestes classes es desenvoluparan amb un important suport audiovisual, articles científics sobre les matèries i altres lectures i materials relacionats amb el tema i que puguen ser d'utilitat en la formació de l'estudiantat. Es desenvoluparan els diferents continguts de la matèria, procurant una intervenció participativa de l'estudiantat.

M21. Seminaris, Tallers i Sessions Pràctiques. Especialment dirigits als aspectes aplicats per tal que l'estudiant, de forma individual o en grup, partint dels materials que se li faciliti, pugui adquirir la capacitat de desenvolupar i aplicar els coneixements a la realitat amb què es trobarà en la seva activitat professional, i perquè pugui adquirir i refermar totes les competències proposades en la matèria.

M6. Tutories programades individuals o en grup per a la supervisió de treballs pràctics, orientació i resolució de dubtes.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació serà el mateix tant per a la primera com per a la segona convocatòria:

SE1.- *Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves escrites.* Es realitzarà una prova final que recollirà tota la matèria treballada tant en les activitats presencials com no presencials.

Inclourà preguntes objectives de triple alternativa de resposta sobre continguts teòrics i una part amb preguntes curtes. Aquest apartat suposarà el 70% de la qualificació total.

SE2.- *Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, casos clínics, resolució de problemes i maneig de proves diagnòstiques.* El valor dels informes equival al 10% de la qualificació final, de manera que es podrà obtenir una qualificació que oscil·li entre 0 i 1 punt, en funció de la qualitat d'aquests. Aquest apartat és recuperable en segona convocatòria.

SE3.- *Participació activa en les activitats de classe, seminaris i tallers i motivació per la qualitat dels resultats de l'aprenentatge.* En les diferents sessions es realitzaran una sèrie d'activitats que consistiran en exercicis, revisions, comentaris, valoracions, etc. El lliurament i participació de les activitats que determini el professor o professora tindrà una puntuació màxima de 2 punts (20% de la puntuació total de l'assignatura). La meitat d'aquesta part (un 10% de la qualificació) seran activitats no recuperables. Aquesta part de la nota es mantindrà en segona convocatòria.

Requisits mínims:

Per superar l'assignatura, caldrà obtenir un mínim de:

- 3,5 punts de 7 en la prova final del SE1 (un mínim d'1,75 en l'examen tipus test i un mínim d'1,75 en la prova de desenvolupament).

- 1,5 punts dels 3 punts possibles en SE2 i SE3, lliurant almenys la meitat dels informes obligatoris indicats pel/la professor/a i les activitats realitzades a classe. Qui no arribi a aquest mínim en primera convocatòria, per no superar o per no disposar de prou activitats lliurables (pràctiques, informes...), haurà de presentar totes les activitats proposades a l'aula virtual per a la segona convocatòria.

ADVERTÈNCIA

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca parteix de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

Tingui's en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83sp.pdf>

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup per tal de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda quedaran sotmeses al que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de mayo de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, utilitzant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4,9: suspès.
- De 5 a 6,9: aprovat.
- De 7 a 8,9: notable.
- De 9 a 10: Excel.lent o excel.lent matrícula d' honor.

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan se superen els requisits mínims establerts per a cadascun d'ells. Si l'estudiant ha obtingut 3.5 punts o més en la prova individual final, la nota final serà el resultat de sumar la nota obtinguda en aquesta prova i les activitats d'avaluació contínua. Si n'ha obtingut menys de 3.5 en la prova individual final, la nota final serà igual a la nota de la prova individual final.

La qualificació de Matrícula d' Honor es concedirà a les dues millors qualificacions amb excel·lent. Només es concedirà quan la qualificació siga igual o superior a 9 punts i s'atorgarà per ordre de qualificació. En cas d'empat en la nota de l'examen i de les activitats, es durà a terme una prova oral o escrita per desempatar. En cas de no poder concedir Mencions Honorífiques en un grup, la Unitat Docent acordarà l' assignació de la Menció Honorífica a un altre grup.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no assoleix requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l' apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'assoleixen els esmentats requisits en algun dels restants apartats, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.

En segona convocatòria, es procedirà d'acord amb les regles següents:

- Només hi cabrà l'opció NO PRESENTAT, quan no s'haga presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, incloent entre aquests el de major ponderació.
- Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació i no es compleixen requisits mínims en algun d'ells, constarà SUSPENS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si fos més d'un apartat el no superat, constarà la màxima nota dins del suspens en base 10.
- Si no se supera algun o diversos dels requisits mínims i manca un apartat d'avaluació, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat no superat.
- Si se superen dos apartats d'avaluació i n'hi ha un tercer en el qual no s'han presentat evidències d'avaluació, es farà constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions sent 0,0 la part no presentada (màxim possible 4.9).
- Si se supera la prova de major ponderació, però falten evidències en un o diversos dels apartats restants, constarà SUSPENS. Se sumaran les parts i: a) si la suma és inferior a 5, es farà constar tal resultat; b) si la suma és superior a 5, se'n farà constar 4.9.

BIBLIOGRAFIA

Referències Bàsiques:

Pereiro, C. y Fernández, J.J. (2018). *Guía de adicciones para especialistas en formación*. Socidrogalcohol

- Cap 3: Florez, G., Balcells, M., Uzal, C., Domínguez, I. y Balseiro, E. Alcohol, 77-114.

- Cap 4: Fernández, A., Quiroga, C., López, E. y Pereiro, C. Tabaco. 115-152.

- Cap 5. Nava, P., Nives, M., Álvarez, S. y Arias, F. Cannabis, 153-172.

- Cap 6. Molins, S., Hernández, L., Delgado, E. y Ochoa, E. Cocaína, 173-198.

- Cap 7. Fernández, J., Frías, D. y Gomes, S. Opiáceos, 199-240.

- Cap 12. Cortés, M.T., Fernández, S., García, B., Martínez, V. y Sierra, R. Intervenciones psicológicas basadas en la evidencia en trastornos adictivos, 389-438.

Cortés-Tomás, M. T., Carballo, J. L., y Fernández-Artamendi, S. (2024). Tratamiento de los trastornos por consumo de sustancias. En R. Penedés, J. López-Santiago y A. Belloch (Eds.), *Manual de tratamientos en Psicología Clínica*. 623-652. Madrid: McGraw Hill

Chóliz, M. y Herdoiza, P. (2024). Adicciones comportamentales. En A. Belloch, B. Sandín y F. Ramos (Coord.). *Manual de Psicopatología* (4ª edición). Madrid: McGrawHill (pp. 597-629).

Cortés-Tomás, M.T.; Giménez-Costa, J.A. y Motos-Selles, P. (2026). La evidencia en prevención de las adicciones: principios generales y retos futuros. En JA García del Castillo y F. Legaz. *Menores, jóvenes y adicciones*. Cap 25. Aranzadi.

American Psychiatric Association (2013). *Trastornos relacionados con sustancias y trastornos adictivos*. En: *Guía de consulta de los criterios diagnósticos del DSM-5*. Editorial Médica Panamericana (pp. 253-317).

Referències Complementàries:

Becoña, E. y Cortés, M.T. (2008). *Guía clínica de intervención psicológica en adicciones*. *Guías Clínicas Socidrogalcohol basadas en la Evidencia Científica*. Barcelona: Socidrogalcohol-PNSD

Becoña, E. y Cortés, M.T. (2011). *Manual de adicciones para psicólogos especialistas en psicología clínica en formación*. Barcelona: Socidrogalcohol-PNSD.

Bowen, S., Chawla, N. y Marlatt, GA (2013). *Prevención de recaídas en conductas adictivas basadas en Mindfulness*. Guía Clínica. Bilbao: Desclée de Brouwer.

Chóliz, M. y Marco, C. (2012). *Adicción a Internet y redes sociales*. Madrid: Alianza Editorial.

Chóliz, M. y Marcos, M. (2018). *Cuando jugar es un problema*. Valencia: Psylicom

Cortés, M.T. y Pascual, F. (2005). *Incumplimiento de propósitos en drogodependencias*. Barcelona: Random House Mondadori, SA.

Cortés, M.T. i Mayor, L. (2001). *Psicologia de l'addicció*. Servei de Normalització Llingüística. Universitat de València.

Cortés-Tomás, M. T., y Giménez-Costa, J. A. (2022). Programas de prevención selectiva e indicada: ¿Cuáles son las medidas más eficaces? En H. López-Pelayo y M. T. Cortés-Tomás (Coords.). *Guía clínica de Cannabis* (pp. 101-140). Socidrogalcohol